

Tänd lampan, så hör jag bättre

Sonja Londen
Svenska hörselbundet rf

Inclusive Library det tillgängliga biblioteket

- Svenska hörselbundet rf
- Hörselskadade i Svenskfinland
- Att vara hörselskadad
- Bemötande

Svenska hörselbundet rf

- bildades den 13 november 1986
- det första verksamhetsåret 1987
 - Förbundet Finlands svenska hörselskadade rf
- medlemsföreningar
 - 9 stycken
 - 2 400 personer

Förbundskansliet

- Kajsaniemigatan i Helsingfors
- Malax (projektet Skriv Till!)
- Sex tjänstemän
 - Verksamhetsledare
 - Kursplanerar
 - Kanslisekreterare
 - Två projektsekreterare
 - Administrativ sekreterare på deltid.

Finansiering

- medlemsavgift
- penningautomatförning
- Folkpensionsanstalten
- Svenska studieccentralen
- stiftelser och fonder
- frivilliga bidrag och donationer
- tidskriften Vi hör
– annonser, prenumeranter, lösnummer

Verksamhet

- Förbindelselänk
- Information
 - Tidskriften Vi hör
 - Webbsidorna
 - broschyrer
- Kurser
 - Grundläggande kurs
 - temakurser
- Projekt
 - Skriv till!
 - Anti depp
 - Buller och Bång
- Intressepolitik
- Hörselrådgivarna
- Ungdomsverksamhet i
initialskede

Hörseln: i Finland

Förekomst

- finlandssvenskar 290 000
- 15 % av den vuxna befolkningen har en hörselskada av något slag
 - 18-20 %
- 43 480 finlandssvenskar som har problem med hörseln

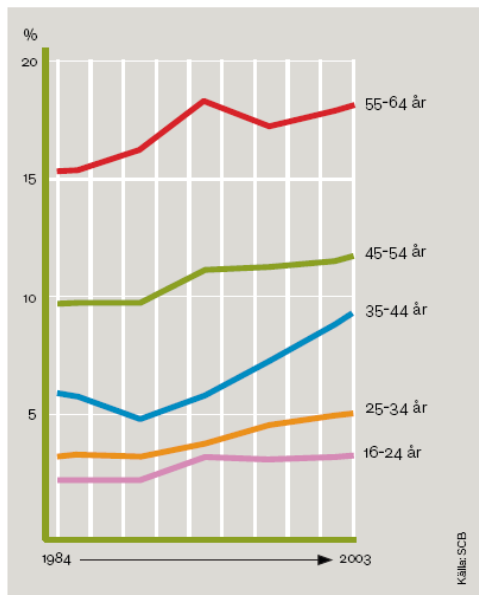
Begreppet hörselskadade

- heterogen grupp
- beskriver personer med
 - Hörselnedsättning
 - Hörapparatanvändare
 - Kokleaimplantat
 - Tinnitus
 - Ménières sjukdom
 - ljudöverkänsliga
 - Vuxendöva

förekomst, döva

- i Finland 8 000
- Finlandssvenskar 150
 - Många flyttar till Sverige

Andel hörselskadade i yrkesverksam ålder, 16-64 år
(tendens 1984-2003)

VAD ÄR ORSAKEN till att andelen hörselskadade ökat så kraftigt i åldern 35-44 år? En förklaring kan vara att öronpropparna slog igenom på allvar först i slutet av 1990-talet. Dessförinnan utsattes denna åldersgrupp för högt fritidsbuller, i samband med konserter och liknande, utan att använda proppar i tillräcklig utsträckning.
Källa: Uppgifter om proppförsäljning från Apoteket/Bacou-Dalloz

Källa: hrf.se

Organisationer

- Förbund
 - Svenska hörsselförbundet
 - Kuulonhuoltoliitto: Hörselvårdsförbundet
 - Kuurojen liitto: Finlands Dövas Förbund
- Föreningar
 - Döva och hörselskadade barn stödförening
 - Finlandssvenska teckenspråkiga
 - Hörseltjänst

Orsakerna till hörselskada kan delas in i tre huvudgrupper

- Genetiska faktorer
 - Ärftlig anlag för hörselnedsättning
 - Ärftlig känslighet för buller
- Miljöfaktorer
 - Bullriga, hörselskadliga ljudmiljöer
 - Både i arbetslivet och på fritiden
- Åldersfaktorer
 - Hörselförändringar som har samband med åldrande

Karaktäristiska drag

- osynligt
 - hörselskadade väljer att informera om sin nedsatta hörsel
 - eller försöker passera som ”normalhörande”
- påverkar kommunikationen
- förknippat med åldrande
- ett fenomen som kan drabba alla
 - ärftlighet, infektioner, buller, olyckor m.m.

”att inte höra”

- att inte ge svar
- att inte reagera
- att ge irrelevanta svar / reaktioner
 - har hört fel
 - har gissat fel

-> stör ritualen

-> definieras / definierar sig som avvikare

Kommunikationshandikapp

konsekvenser

- påverkar de personliga resurserna
- framträder tydligast i det sociala samspelet, i interaktionen med omgivningen

Tänka på vi möte med person
som har en hörselskada.

Påkalla uppmärksamheten innan du talar eller närma dig framifrån

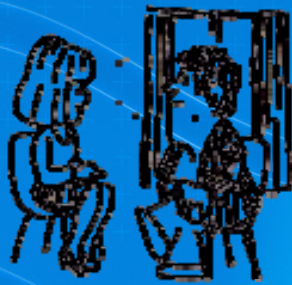
- Person med hörselskada måste både höra och se dig när du talar

Låt ditt ansikte synas när du talar.

Undvik t. ex.
kaffekopp
tidning
tuggummi
handen framför munnen

Se upp för motljus och blanka (sol)glasögon.

- placera dig så att ljuset faller på ditt ansikte
- person med hörselskada kan då avläsa dina munrörelser bäst
- prata aldrig med fönster i ryggen då blir ditt ansikte mörkt och läppavläsning omöjlig

Tala tydligt

- tala inte för fort
- repetera om nödvändigt

Skrik inte. Det hörs ännu sämre!

- ropa inte in i örat och aldrig mot hörapparaten
- använd normal talstyrka
- räkna med att den hörselskadade frågar upp

Undvik bakgrundsljud

- undvik onödigt oväsen
- dämpa radion och andra ljudkällor
 - trafikbuller
 - fläkt
- en lugn miljö

Mötesplatsen

- Bra belysning
- Placeringen: ser den andra
- Ljudmiljön: god akustik
- Minska på buller
 - inredning med ljuddämpande material

Biblioteksfunktionär

Tänk på att vara tydlig:

- i ditt kroppsspråk
- i dina gester
- i din mimik
- i ditt uttal
- i ditt språk

Språkanvändningen

- Använd vardagsspråk och korta meningar
- Be om bekräftelse
- Vid missförstånd: upprepa i annan form
- Undvik ordet *inte*
- Undvik gamla, obekanta eller främmande ord
- Svälj inte halva meningar.

Tänd lampan, så hör jag bättre!

Tack för uppmärksamheten.

Sonja Londen
Verksamhetsledare
Svenska hörselbundet rf